

INDENRIGS- OG SUNDHEDSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K

T +45 7226 9000
M sum@sum.dk
W sum.dk

Dato: 20-12-2023
Enhed: Lægemedler
Sagsbeh: cbs
Sagsnr.:2023 - 6343
Dok. nr.: 57865

Folketingets Socialudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 67 (Alm. del), som Folketingets Socialudvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 24. november 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Astrid Carøe (SF).

Spørgsmål nr. 67:

”Vil ministeren kommentere på Vestre Landsrets afgørelse V.L. S-2722-22 og herunder på om ministeren er enig i, at hjemmeinsemination ikke er i strid med vævsdirektivet? Og vil ministeren redegøre for, om ministeren på den baggrund i samarbejde med social- og boligministeren vil sikre, at ændringen af børneloven (smidiggørelse af registrering af medmoderskab) fra februar 2022 kan sættes i kraft uden yderligere forsinkelse?”

Svar:

Reglerne om kvalitets- og sikkerhedskrav til håndtering af humane væv og celler, som er beregnet til anvendelse i den menneskelige organisme, følger af vævsloven, som i Danmark implementerer vævsdirektivet.

Lov om ændring af børneloven m.v., lov nr. 227 af 15. februar 2022, gør det bl.a. muligt for et kvindeligt par at få registreret medmoderskab i forbindelse med barnets fødsel uden dokumentation for, hvordan barnet er blevet til. Det følger af loven, at den sættes i kraft af social- og boligministeren ved bekendtgørelse.

. / . Om udfordringerne ved at sætte loven i kraft har det daværende Sundhedsministerium udmeldt følgende i forbindelse med besvarelse af SOU alm. del spm. 559:

”Sundhedsministeriet kan oplyse, at det ikke kan udelukkes, at ændringen af børneloven om smidiggørelse af registrering af medmoderskab m.v. er i uoverensstemmelse med vævslovens regler om distribution af sæd, som er en implementering af EU-regler på området (vævsdirektivet). Af vævsloven følger det bl.a., at en overtrædelse af reglerne for distribution af sæd er strafbar. Dette skyldes, at der af hensyn til patientsikkerheden i vævslovgivningen er fastsat en lang række tekniske krav, som skal være opfyldt for at få tilladelse til bl.a. at distribuere sæd, herunder også hvis det sker i privat regi. Det betyder, at en ikrafttrædelse af ændring af børneloven således vil indebære en risiko for, at en mand, der donerer sin sæd til insemination af en kvinde i privat regi, kan blive straffet ifølge vævsloven.

Der pågår en faglig proces om at afdække mulige løsninger på problemstillingen.”

I Vestre Landsrets dom af 16. november 2023 konkluderer retten, at privat donation af sæd kan forekomme, uden at donationen er omfattet af vævsloven, når der bl.a. er etableret en privat relation mellem donor og modtager, og når donor ikke modtager penge for donationen. Retten konkluderer således, at den pågældende donors aktiviteter ikke har haft karakter af vævscentervirksomhed, hvorfor hans aktiviteter ikke er omfattet af godkendelseskravet i vævsloven.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har taget Vestre Landsrets dom til efterretning og vurderet, om det giver anledning til at korrigere ministeriets tidligere udmelding om ikraftsættelse af lov om medmoderskabs overensstemmelse med vævslovgivningen. Det er på baggrund af dommen ministeriets vurdering, at private sæddonationer til simpel hjemmeinsemination falder uden for vævslovgivningens anvendelsesområde. Jeg noterer mig her, at denne vurdering ses at være på linje med vurderingen i LGBT Komiteens positionspapir om emnet.

Det bemærkes, at det vil være en konkret vurdering, om de enkelte donationer, som foretages i privat regi, vil kunne anses som vævscenteraktiviteter. Såfremt donationen måtte anses som vævscenteraktivitet, vil reglerne vævslovgivningen skulle iagttages. Der kan i den forbindelse være behov for nærmere i vævslovgivningen at definere, hvornår en insemination kan betragtes som simpel, og hvornår en insemination ikke længere kan betragtes som simpel.

Jeg har d 20. december 2024 orienteret Social- og Bolig- og Ældreministeriet om ovenstående.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde

Bilag 1. Vestre Landsrets afgørelse V.L. S-2722-22

Bilag 2. SOU alm. del – svar på spm. 559

Bilag 3. LGBT Komiteens positionspapir